

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Природно-рекреаційні ресурси Українських Карпат

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Освітня програма: «Курортна справа»
Спеціальність: J2 «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг»
Галузь знань: J «Транспорт та послуги»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від 16.12.2025

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Природно-рекреаційні ресурси Українських Карпат
Викладач (-і)	Клапчук Володимир Михайлович
Контактний телефон викладача	+380509669229
E-mail викладача	volodymyr.klapchuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Згідно з графіком консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Природно-рекреаційні ресурси Українських Карпат» є вибірковою дисципліною циклу дисциплін вільного вибору студентів і націлена на ознайомлення студентів з поняттями, що стосуються наступних питань: Географічне положення Українських Карпат; Орографія та ґрунтове вкриття; Особливості геологічної будови та корисні копалини; Гідрографія та родовища мінеральних вод; Кліматичні умови; Рослинний та тваринний світ; Структура та особливості територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх роль у рекреаційному використанні Українських Карпат; Туристськими стежками Українських Карпат; Кадастр географічних та природоохоронних об'єктів Українських Карпат; Рекреаційне значення Українських Карпат.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу: Цей курс розроблено для вивчення природних рекреаційних ресурсів Українських Карпат. Більшість випускників факультету туризму та менеджменту є потенційними робочими кадрами Карпатського регіону України як такого, що за потенційними можливостями розвитку рекреації є надзвичайно важливим та перспективним у державі. Працівники рекреаційного господарства та туристичної індустрії повинні володіти інформацією про етнографічні групи регіону, всі компоненти природного середовища, які мають відношення до відпочинку і які є та можуть бути об'єктами туризму.

Цілі курсу: Основними завданнями вивчення дисципліни «Природно-рекреаційні ресурси Українських Карпат» є вивчення компонентної структури природних рекреаційних ресурсів Українських Карпат.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

1. Географічне положення Українських Карпат;
2. Природно-рекреаційні ресурси Українських Карпат:
 - Орографію та природні ландшафти;
 - Особливості геологічної будови та корисні копалини;
 - Гідрографію та родовища мінеральних вод;
 - Кліматичні умови;
 - Ґрунтове вкриття;
 - Рослинний та тваринний світ.
3. Структуру та особливості територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх роль у рекреаційному використанні Українських Карпат.
4. Туристські стежки Українських Карпат.
5. Кадастр географічних та природоохоронних об'єктів Українських Карпат.
6. Рекреаційне значення Українських Карпат.

вміти:

- характеризувати роль та місце Українських Карпат у системі рекреаційного освоєння України;
- пов'язувати природні ресурси Українських Карпат з рекреацією;

давати характеристику об'єктів природно-заповідного фонду та перспективи їх використання в рекреаційному господарстві.

4. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість
лекції	10 годин
семінарські	20 годин
самостійна робота	60 годин

5. Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
	всі		Вибірковий

6. Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
Тема 1. Географічне положення Українських Карпат	1	1	2
Тема 2. Орографія та ґрунтове вкриття	1	1	4
Тема 3. Особливості геологічної будови	1	1	4
Тема 4. Гідрографія та родовища мінеральних вод	1	2	4
Тема 5. Кліматичні умови Українських Карпат	1	2	4
Тема 6. Рослинний і тваринний світ	1	1	4
Тема 7. Структура та особливості територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх роль у рекреаційному використанні Українських Карпат	1	2	10
Тема 8. Туристськими стежками Українських Карпат	1	4	6
Тема 9. Кадастр географічних та природоохоронних об'єктів Українських Карпат	1	4	15
Тема 10. Рекреаційне значення Українських Карпат	1	2	7
Разом:	10	20	60

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. (п. 8.3. Види контролю «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Наказ ректора № 572 від 03.07.2025 р.). Загальні 100 балів включають: 50 балів – поточний контроль (семінарські заняття), 20 балів – тестовий контроль, 30 балів – контроль за самостійною роботою
-----------------------------------	---

Семінарські заняття	Оцінюються у стобальній шкалі
Самостійна робота	Робота виконана на певну тему обсягом не більше 2 сторінок, оцінюється у стобальній шкалі
Підсумкова залікова оцінка	Розраховується та виставляється викладачем і оголошуються здобувачам вищої освіти на останньому семінарському занятті як сума зданих залікових змістових модулів, виконаних тестових завдань, самостійної роботи та результатів неформальної освіти
8. Політика курсу	
Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» і опубліковано їх на сайті. В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом вашої розумової праці та творчості. Якщо ви подали роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі).
Пропуски занять	Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження) згідно «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (п.4)».
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Завдання, виконані після зазначеного терміну для виконання, не перевіряються, тобто оцінюються в 0 балів, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження) відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (п.4)».
Невідповідна поведінка під час заняття	Вирішується згідно чинного законодавства України, Статуту університету, «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Під час дистанційного навчання у викладача є прохання щодо ввімкнених відео під час онлайн-конференцій.
Відповідь викладача	Відповідь на роботу, яка надіслана на електронну пошту, Viber, студент отримує впродовж 24 годин.
Додаткові бали	Бали виставляються під час семінарських занять, участь у конференції з відповідною тематикою, роботі студентських наукових гуртків чи участь в олімпіадах, конкурсах тощо відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».
Неформальна освіта	Є можливість отримати додаткові бали (максимум 100 балів за пройдений курс), пройшовши онлайн-курси на платформах

	Prometheus, Coursera, ВУМ online та інші (наприклад, «Інтегральна динаміка. Еволюція мислення, лідерства, економіки і політики» і/або «Теорія поколінь: знаходимо спільну мову», і/або «Жінки та чоловіки: гендер для всіх», і/або «Базові знання про гендер»), які мають узгоджуватися попередньо з викладачем відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».	
9. Контактна інформація		
Кафедра	Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи, вул.Галицька, 201д, ауд.326, URL: https://kgrks.pnu.edu.ua/ , kgrks@pnu.edu.ua	
Контактна інформація викладача	Пошта: volodymyr.klapchuk@pnu.edu.ua	
10. Рекомендована література		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрієнко Т.Л., Клапчук В.М. [та ін.]. Заповідники і національні природні парки України. К.: Вища школа, 1999. 232 с. 2. Андрущенко Г.О. Ґрунти західних областей УРСР. Львів; Дубляни, 1970. 113 с. 3. Бучинський І.О. Клімат Українських Карпат. К. : Наукова думка, 1971. 172 с. 4. Воїнственський М.А. Птахи. К. : Радянська школа, 1984. 303 с. 5. Воропай Л.І., Куниця М.О. Українські Карпати. К. : Радянська школа, 1966. 168 с. 6. Галюк М.Д., Клапчук В.М. [та ін.]. Водні ресурси Івано-Франківської області (Інформаційний посібник). Яремче, 2001. 156 с. 7. Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду станом на 01.01.20 р. К., 2020. 311 с. 8. Киселюк О.І., Клапчук В.М. [та ін.]. Карпатський національний природний парк. Івано-Франківськ : Фоліант, 2009. 672 с. 9. Киселюк О.І., Клапчук В.М., Тимчук О.В. Сторінками Червоної книги. Яремче, 2001. 138 с. 10. Клапчук В.М. Галичина : Історія стратегічних галузей економіки: монографія. Івано-Франківськ : Фоліант, 2025. 540 с. 11. Клапчук В.М. Гуцульщина та гуцули: економіка і народні промисли (друга половина ХІХ – перша третина ХХ ст.): монографія / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Львів; Івано-Франківськ: Фоліант, 2009. 508 с. 12. Клапчук В.М. Корисні копалини Галичини : видобування та переробка :. Івано-Франківськ : Фоліант, 2013. 508 с. 13. Клапчук В.М. Природні умови і ресурси Делятинщини та їх охорона. Яремча, 1995. 60 с. 14. Клапчук В.М. Туризм і курортне господарство Галичини. Івано-Франківськ : Фоліант, 2012. 224 с. 15. Клапчук В.М., Абрам'юк У.М. та ін. Заповідна перлина Карпат (Путівник по Карпатському НПП). Коломия:Видавничо-поліграфічне товариство “Вік”, 2001. 80 с. 16. Клапчук В.М., Клапчук М.М. Делятинщина: історико-географічне дослідження. Делятин, 2007. 584 с. 17. Клапчук В.М., Проців О.Р. Лісове та мисливське господарство Галичини, Івано-Франківське обласне управління лісового та мисливського господарства. Івано-Франківськ: Фоліант, 2011. 432 с. 18. Комендар В.І. Лікарські рослини Карпат. Ужгород : Карпати, 1971. 247 с. 19. Кравчук Я.С. Геоморфологія Скибових Карпат. Львів, 2005. 232 с. 20. Малиновський К.А. Рослинність високогір'я Українських Карпат. К. : Наукова думка, 1980. 278 с. 21. Нестерук Ю. Рослини Українських Карпат: іл. довідник. Львів : Вид-во «Поллі», 2000. 136 с. 22. Пастернак П.С. Лісові ґрунти Українських Карпат. Ужгород : Карпати, 1967. 169 с. 23. Природа Івано-Франківської області : [під ред. К.І.Геренчука]. Львів : Вид-во Льв. ун-ту, 1973. 160 с. 24. Природа Українських Карпат. Львів : Вид-во Льв. ун-ту, 1968. 266 с. 		

25. Природно-заповідний фонд Івано-Франківської області : Реєстр. Івано-Франківськ, 1995. 70 с.
26. Приходько М.М., Клапчук В.М. [та ін.]. Природно-заповідні території та об'єкти Івано-Франківщини. Івано-Франківськ, 2000. 272 с.
27. Сокур І.Т. Звірі Радянських Карпат і їх господарське значення. К. : Вид-во АН УРСР, 1952. 81 с.
28. Стойко С.М. Карпатам зеленіти вічно. Ужгород: Карпати, 1977. 175 с.
29. Стратиграфія УРСР. К. : Наукова думка, 1969. Том XI. Антропоген. 325 с.
30. Цись П.М. Геоморфологія УРСР. Львів : Вид-во ун-ту, 1962. 262 с.

Викладач

Клапчук В.М.